

מו"פ ערבה דרומית/דו"ח שנתי:

שם התחום: הצעת מחקר לקרן ג'יג'י

שם התכנית: מניעת פריחה בעצי ינבוט המסקיטו

מספר מוקד פנימי: ????

חוקרת ראשית: צחור אדלר אגמון

בשיתוף: ציון טל- מנהל האחזקה וגינון, מועצה אזורית איילות.

דניאל בורשטיין- אחראי נוי, קיבוץ לוטן.

חוקרים מלווים: אמנון גרינברג, אבי סדובסקי, פרופ' יוסף ריוב, אילן אזריין.

סטטוס התכנית: נמשכת

מועד התחלה: 08.2019 מועד סיום 08.2021

רקע קצר, תיאור הבעיה ומטרות המחקר:

ינבוט המסקיטו (*Prosopis juliflora*) הוא עץ שמוצאו ממקסיקו. בשל גובהו (15מ') והנוף הרחב שלו הוא משמש באזורים הצחיחים של ישראל כצמח צל ומשוכות בגינון עירוני. ינבוט המסקיטו סווג ע"י ארגון שמירת הטבע העולמי IUCN כאחד מ-100 האורגניזמים הפולשים הגרועים ביותר והוא מופיע ברשימת המינים שאינם מומלצים לגינון על פי המשרד להגנת הסביבה, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, רשות הטבע והגנים וגורמים נוספים. העץ הינו פולש אגרסיבי במדינות רבות, במיוחד בשטחים צחיחים וצחיחים למחצה באזורים בהם הקרקע לא קופאת. הוא עמיד למליחות קרקע גבוהה וליובש, תכונות המאפשרות לו להתחרות בהצלחה בצמחים אחרים. הפצת זרעי הינבוט נעשית על ידי בעלי חיים ובזרימה עם נגר עילי) "ינבוט מסקיטו"; "מיני הינבוט הזרים הפולשים לישראל ולירדן" (בארץ קיימים מספר מינים של ינבוטים וחלקם נטוע בערבה.

פריחת הינבוט מהווה גורם אלרגני חזק, שגורם לפגיעה באיכות החיים ואף לסיכון חיים.

בשנים האחרונות עלתה המודעות לעובדה שפריחת הינבוט הממלאת בעונת האביב את האוויר בגרגרי אבקה, מהווה גורם אלרגני המטריד את התושבים ופוגע באיכות החיים כאשר גם אלו שאינם אלרגים לפריחת הינבוט עלולים לפתח אלרגיה לאחר מספר שנים של חשיפה. מספר משפחות אף נטשו את הערבה בשל גורם זה. באין ברירה וכמוצא אחרון לבעיה זאת הגישה המועצה האזורית של חבל אילות בקשה לכריתת העצים. הצעת המחקר הנוכחית באה לתת מענה לבעיית האלרגיה ולמנוע את כריתת העצים ע"י מניעת הפריחה וניטרול הגורם האלרגני.

מטרת המחקר: בחינת השפעת תוצרי פיתוח חדשים של תצמידי אוקסינים סינטטיים מקבוצת הפנוקסי אסיד, על מהירות ההשתרשות ונפח בית השורשים של חוטרי אוויר בתמר.

פעילויות שנעשו במו"פ במהלך תקופה :

מטרת מדידות:

1. מציאת חומרים פעילים, דרכי יישום אפקטיביים וטווח ריכוז עבודה – שנה ראשונה

2. זמני יישום דיוק טווח של ריכוז עבודה – שנה שנייה

• דו"ח זה מסכם את תוצאות העבודה של השנה הראשונה

על מנת למצוא חומרים פעילים, דרכי יישום אפקטיביים וטווח ריכוז עבודה נעשה שימוש בחומרים הבאים:

מספר חזרות	ריכוז שנוסה	שלב הישום	השפעה	תאריך ביצוע	מיקום הניסוי	הגמעה	ריסוס	הזרקה	שיטת ישום שם החומר
3	0 (PPM) 200 (PPM) 400 (PPM) 1000 (PPM)	לפני התמיינות לפריחה	אין	19.11.19	מועצה אזורית		v	v	גיברלין
3	0 (PPM) 500 (PPM) 750 (PPM) 1000 (PPM)	אחרי התמיינות לפריחה	אין	21.1.20	לוטן	v	v	v	מגי'ק
3	10 מ"ל לענף	לפני פריחה	פועל	18.3.20	גרופית			v	אמברק
3	1000 (PPM)	אחרי פריחה	אינדיקציה לפעולה	7.4.20	מועצה אזורית		v		אתרל

מסקנות, בעיות שהתעוררו, והמלצות להמשך המחקר או שינוי במחקר:

1. בשנה הראשונה נמצאו חומרים פעילים:

a. אמברק

b. אתרל – בספק (נדרשת בדיקה חוזרת – הבדיקה נקטעה בעקבות הקורונה)

2. יש לדייק את הכמות לפי נוסחה שיש לפתח של יחס שטח הענף כנגד כמות החומר

3. החומר אינו חודר בצורה טובה לעץ – ויש לפתח פרוטוקול הזרקה

4. יש לדייק את הזמנים – כך שלאחר הישום תהיה עלווה מחודשת ללא פריחה

5. אין להשיג את החומר בארץ

תיאור הטיפול המוצלח בגרופית בעזרת אמברק

תמונה 1: עץ לפני הטיפול

תמונה 2: החדרת החומר בעזרת מזרק לחץ יעודי

תמונה 3: השפעת הטיפול על הפריחה והעלווה לאחר כחודש.

תמונה 4A: השפעת הטיפול על הענף שטיפול באמברק על הפריחה והעלווה לאחר כחודש.

תמונה 4B: השפעת הטיפול על הענף שטיפול באמברק על הפריחה והעלווה לאחר כחודש.

תמונה 5: השפעת הטיפול על ענף שלא שטיפל באמברק על הפריחה והעלווה לאחר כחודש